

Oglas, pripozlana itd. tišajući se na temelju običaja ili po dogovoru.

Novce za predbrojbu, oglase itd. šalje se naputnicom ili pošticom pošt. štedionice u Boču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručuju valja točno označiti ime, prezime i najblizu poštu predbrojnika.

Tko list na vremenu ne primi, neku to javi odgovarjuću u otvorenom pismu, za koji će se plaća poštarnina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Čekovnog računa br. 847.849.
Telefon tiskare br. 38.

Odgovorni urednik i izdavač Jerko J. Maholja.

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a ne sloga sve pokvaru.“ Nizvodna poslovica.

NAŠA SLOGA

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vradaju n e p o d i s a n i n e t i s k a j u , a n e f r a n k i r a n i n e p r i m a j u .
Predplata sa poštarnom stojilicom K u obče, } nagodinu ili K 5 —, odnosno K 250 na pol godine.

Izvan carevine više poštarnina. Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zaostali zo h., koliki u Puli toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. Via Giulia br. 1. Kamo neka se naslovjuju svapisa i predplate.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu.

Ispeci pa izreci.

Još jedna o sastancima hrvatsko-slovenskog djaka Istre.

Priobčili smo u zadnjem broju dva izvještaja o sastancima hrvatsko-slovenskih djaka Istre, i to ob onom u Marčani akademickog društva „Dobrila“, i o akadem. društvu „Istra“ u Buzetu. Na koncu stavljeni smo nekoliko opazaka, na resolucije prihvaćene na sastanku u Buzetu.

Upravo obzirom na to resolucije vraćamo se na taj predmet zeleći podati našoj učeće se mladeži nekoliko prijateljskih uputa i savjeta.

Prije svega moramo bolnim srećem nagnati, da je to veoma žalostan pojav u našem javnom životu, sto se je naša učeće se mladež već u ranoj mladosti podijelila u dva protivna tabora. Ti su djaci skoro svih izšli iz hrvatske gimnazije u Pazinu; dakle saučenici, drugovi ili prijatelji, koji su kroz osam godina zajednički klupe derali i sve srede i nesreće bratski i složno snasali.

I danas stoje ti saučenici i bivsi drugovi ili prijatelji podijeljeni u dvije odlučno protivne si struje razlicitog vjersko-narodnog ili političkog naziranja. Tim žalostniji je taj pojav u našoj mladeži ako uvažimo, da su njihovi talijanski drugovi, sva talijanska akademička omladina čitave Istru u jednom jedinom taboru.

Duša nas je boljela kad smo čitali oba izvještaja naše učeće se mladeži i onaj talijanski akademičari Istre o njihovoj skupštini obdržavanoj dne 13. o. mj. u Puli. Kolike li i kakve razlike između prvih i poslednjeg?! Mnogobrojni sastave se u Puli iz svijeta strana Istre i iz Trsta i to pod zajedničkom imenom „Istarski djaka“. Kod njih nelma dakle ništa što bi ih dijelilo ili ciepolo; oni su svih složni svi su Istarski, t. j. istarski Talijani i nista drugi! A, ipak nam neće nikto prigovoriti, da su svih ovi jednakog naziranja i osvijedočana bilo u vjerskim bilo u političkim pitanjima. Tā medju njima biti će stalno dobrili i osvijedočenih katolika, kao što imade čvrstih ortodoksnih židova ili slobodnih mislioca itd., a da imade i raznih političkih nazora, pokazali su poslednji državni izbori bas u Puli. Pa ipak sve te vjerske i političke razlike i oprije — kud i kamo veće i zamrašnje nego li su iste kod naših djaka, nisu zapriekom talijanskim djetetu Istre oko složnog i zajedničkog rada za dobro svog naroda.

Ovi se sastaje u Puli glavno u tu svrhu, ta viećaju o sadašnjem najbitnijem djeci tom i narodnom pitanju t. j. o ustrojevanju talijanskog sveučilišta u Trstu. Razpravljali su trizno i muževno sasuv sav voj otvor na c. k. vladu i jednako imarskog tudićinu, citaj: Hrvata i Slovenca. U prilivačenoj resoluciji o tom predmetu kazali, da neće mirovati dok nepostignu pak suo gotovi.

svoju svrhu, za koju će se složno i skupno boriti sa svojim zastupnicima. Ni reči prijedora a kamo li predbacivanja ili zgrada proti tim zastupnicima, premda se znade da se puste od carske vlade već desetke godina za nos vuči, buš u tom pitanjima.

A kako naši? Zasjednu visoke sudačke stolove pale stvaraju zaključke i rezolucije i pučaju sentence kao da se sav svjet okolo njih vrti. Desetak — petnaest mladića, kojih većina je jočer zapustilo gimnaziju, stvara zaključak, da će ona proučavili stogodišnjicu narodjenja i starosk velikana Dobrile, kao da je taj veliki Istranin bio pristupa ili tvorac jedne stranke ili struje, dočim je u istinu bio dobrogocinatelj i otac svijetu istarskih Slavena. Njega nemože da časti i slavi samo jedna stranka ili struja, već sav nas narod Istre, sav hrvatski i slovenski narod, kao najvećeg našeg muža Istre prošloga stoljeća. I stu se mladež veseli i izražava svoje simpatije jednom dielu hrvatskog učiteljstva Istre, koji je prekinuo zajednički rad sa većinom svojih drugova, dočim bi bila moralna u interesu narodne prosjevje, pozvali taj razdor i razloge, koji ga prouzrokovala.

Mnogobrojni krilo naše omladine zahvalio je u Buzetu vilovitog vranca. Iskreno kažemo, da žalimo tu našu buduću nadu, što se je džilitina — a nije pogodila ciljan. Stvorila je naime tri rezolucije, ili resoluciju sa trim točkama, koje će nijevno malo podignuti čast i ugled doma i vani.

Prva točka resolucije našeg akadem. djeteta u kojoj se negodovanjem opaža, da osobito oblasti a nužnost i naši narodni ljudi zaposluju u svojim uredima svršene akademice iz drugih pokrajina da proti tomu prosjevjuje i traže da se namješta domaće svršene akademice t. j. da „Istrani ostaju Istri“ — zaudara malo previše — neka nam se dopusti izraz — po kruhoborstvu. Na ovu točku resolucije naše mladeži odgovorili su razložito i temeljito i drugi hrvatski i slovenski listovi Rieke, Trsta, Ljubljane itd. a kazali smo i mi svoju u zadnjem broju.

Što se tice druge točke resolucije t. j. premještenje hrvatskog učiteljstva iz Knstva držimo, da se to pitanje vrlo malo tice naših akademica i da je rješitev istoga povjerenu muževima koji su već davnina prestali biti akademici.

U jednoj točki resolucije konstatirali su naši akademici da se naši zastupnici malo brinu za reciprocitet hrvatskog sveučilišta premda je jedan od njihovih kotovodja imao u rukama pismo jednog zastupnika koji mu je predstio stanje stvari — koliko je smio i mogao — te iz kojega je proizlazilo, da naši zastupnici rade i poduzimaju za povoljno rješenje toga pitanja sve, što im je moguće.

O tajanstvenoj spomenici govorili smo u zadnjem broju.

Još jedna o poslednjoj točki resolucije

Naši akademici odsudjuju najodločnije najnoviji korak naših zastupnika, što su uskočili u Šusteršićev tabor bez privole izbornika, te se zgrađaju nad postupkom sve trojice državnih zastupnika.

Biti ćemo kratki, jer smo mi, i drugi vec odgovorili gg. akademicarima na to pitanje.

Poznato je, da naši zastupnici nisu uskočili u nijedan tabor, dakle ni u Sustersićev, što je dostatno jasno raztumačeno u članku „Hrvatsko-slovenski klub u Beču, u br. 30. našega lista“. Da nisu tako naši zastupnici dužni pitati dozvolu bilo koga za bilo koji politički korak, sto ga oni po svojem dubokom uvjerenju i u najplementnijoj nakani čine, toga nećemo gg. akademicarima dokazivati, — jer to znaju i politička djeca.

Naoč je gg. akademicarima slobodno, da se zgražaju radi javnog djelovanja naših zastupnika — ako su oni u duši uvjereni da su zastupnici doista pogresili, ako su stalni, da oni neće u budućem svojem javnom radu bona fide nikuda pogresiti i ako stalno odluče, da se tim zastupnicima neće uobič za nikakav posao više uticati.

Nasi će zastupnici pregorjeti sa resignacijom i — možda pečalom svojih dušnih groznih tu osudu mladića vlastitog naroda, kašto su u borbi za svoj narod uvježbano i strpljivo pregarali zlou i nepravdu mladiću i muževu tadijeg naroda.

Da nije bilo narodnih zastupnika i njihovih suradnika, pokojnih i sadašnjih, možda bi se bili gg. akademici morali potucati po tadijim srednjim školama, ili nebi nobe danas ni znali što je to akademice.

Hrvatska gimnazija u Pazinu, iz koje su — kako već rekli — valjda svi ti akademici obiju struju, izasli, bidće da uzgajaju same buduće mudre i učene glave, ali se bojimo da većinu njezinih abiturienta nerese najljepše i najplementnije kriješti svake mlade, zanosne čiste, idealne duše: čednost, skromnost i zahvalnost.

sa držanjem ovđešnjih Hrvata. Sva hvalisana hrvatskih vodja, svi članici njihovih novina, sve njihove čitaonice i posuđilnice kao i dvadeset sokolaša sto su prije nekoliko dana posli iz Pule u Zagreb, nisu koristile uzdrmati mnjenje gospode što sjede na zagrebačkom magistratu o narodnosti Pule, koju su oni s ovim jednostavnim načinom priznali i ponovno potvrdili usprkos onoj hrvatskoj stranki, koja jer je odvise puta kucala za pare u Hrvatskoj, izgubila sad već sve njihovo povjerenje. Lekcija je dobro dana hrvatskim kolovodjama, ali to što je važnije jest mjesto odakle je došla, iz samog Zagreba, glavnog grada sadašnjeg hrvatskog kraljevstva i budućeg slavenskog kraljevstva: Zagreb, inozag, srce, zjenica malog sveta hrvatskog pokazao je narodnim mitušama hrvatskim, da priznaje talijanstvo Pule i postuje pravo koje im nazivati se talijanskim*.

Jos dalje taj listič sošisticira, da prema gornjoj činjenici nebi smjelo biti u Puli hrvatskih napisa ni uporabe hrvatskog jezika, jer da je sve to samo provokacija, buduće ne postujemo nacionalni karakter grada itd. kako to čini tobože zagrebački magistrat.

Mi ne trebamo tek isticati, da je sve to „Il Giornaleto“ prikazao tendencijno i kriivo u koliko je izbjegavao očitu lat.

Na utjehu gospode oko „Il Giornaleto“ i one na Municipiju javljamo ovo: konstatirano je, da one plakate nije puljski občini poslobo zagrebački gradski magistrat, nego jedan zavod za oglašivanje.

Plakati sami pak nisu poniznjući za nas Hrvate ovde jer na njima stoji na prvom mjestu napisano velikim slovinama „Zagrebački zbor“ onda preko velike hrvatske trobojnica dolazi talijanski tekst. Dakle ako gospoda kod „Il Giornaleto“ i Municipiju vide tim plakatima potvrđen talijanski karakter grada Pule, mi smo posve zadovoljni. Kad su gospoda na „talijanskom“ Municipiju već toliko uslužna da izvjesuju javno po Puli plakate i sa hrvatskim tekstom i sa hrvatskom trobojnicom, to je dobar znak — eppur si muove!

„Zagrebački zbor“ ipak ne škodi prepriučiti, da u buduće talijanskoj gospodbi ne zanovjeti takvim plakatima i jih ne staviti više u takvu nepriliku, iz koje da se pred svojom publikom nekako izvrzu, predoče kroz svoja glasila stvar za obsjetiti svoju prostotu kao gore.

„Zagabria docet“ dobro, ali šta kad su Talijani tvrdoglavci pak neće da nauče.

„Patrioti“ od 18. augusta. U Puli se je i ove godine proslavio svečano rođendan Nj. Veličanstva cara i kralja. Grad je bio okićen mnogobrojnim zastavama, u čemu se ističu uvek talijanski batigiri*. Opazimo takove na više „butiga“ talijanskih, „patriota“ a takvih jednu opazimo dapače na „butigi“ patriocih, „Il Giornaleto“. Izim onih par duplira što ih u predvečerje svečanosti istakne na svoj bal-

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

„Zagrebački zbor“ i Municipij grada Pule. Puljski listić „Il Giornaleto“ od prošlog četvrtka pod nastavom „Zagabria docet“ donosi ovo:

„Sada se u Zagrebu obdržava jedan sajam poput „Herbstmesse“ u Gracu, što mnogi poznaju, i občina zagrebačka poslala je našoj občini za tu zgodu uz molbu da izvješće, plakalo sastavljene istakjene — znate u kojem jeziku? — u talijanskom jeziku, t. j. u jeziku grada.

Cinjenica pripoznajanje narodnog karaktera grada nema u sebi nista izvanrednoga ali zadaje po novčeti, kad se stavnici konči i „Gabinetto di lettura“ upadalo

u oči raskošno osvjetljeno sa velikom slikom Nj. Veličanstva i okićeno sa više zastava danje i noćno stjećice „patriotičnih“ Mazzinianaca, tih osvetnika za slobođu Malisora, naime „Caffa Secession“ gospa Vlaha Pascoievich-a. Vrlo pohvalno, te se vidi, da u puljskih signorolata izim talijanskog patriotizma ne fali u zgodne dane i austrijskog patriotizma — samo kad se nebi kod ovog posljednjeg radilo o „fabbrica dell' appetito“.

Talijansko-magjarski barbarizam. Na povratku sa sletu iz Zagreba, došlo je prešte sredie u 6 sati jutrom na Rieku više Sokolaša među njima devet njih iz Pule. Ali barbarica riečka policija, izvršujući divljačku naredbu talijansko-magjarskih oblasti riečkih, nije bijela tih 9 Sokolaša pustili u sokolskoj odori u grad, te su isti morali — zatvoreni na kolodvoru — čekati tu punih 5 sati, dok su odputovali željeznicom u Pulu. — Tu brutalnost mogu vršiti jedino talijansko-magjarski vlastodržci, do kojih nije mogla još doprijeti europska kultura ni u dvadesetom veku, premda te azijatske narture na život živu među nama u Europi. Azijat ostane azijat, pa da živi i u Parizu.

I ovom prigodom pitamo, zar nasi narodni ljudi, občine, društva, pojedinci itd. oko granica Rieke, nemogu naći liječnika, da tu svinjariju talijansko-magjarskih oblasti na Rieci istim sredstvima suzbijaju. S divljacima ne smije se postupati u rukavcima. Tako bi sve nošće občine, društva, pojedinci itd. morali svakom stanovniku iz Rieke uskratiti prolaz preko mosta, preko Kontride i drugud, ne dati im nigdje u našim stranama ni hrane, ni stana, ako ustreba ni češće vode, u obće nastupiti proti magjaro-talijanima odlučno na svim linijama u našim stranama. Reći će se, da je sve to teško izvedivo; priznajemo, u početku išlo bi to sporo, ali kušati nebi škodilo. — S druge strane opet, naše občine nebi smjele pustiti na svoje zemljiste nikakvo talijansko-magjarsko društvo pa bilo to kojemudrago vrsti, u čemu moraju prednjačiti i nasa društva, a ne još magjarsko-talijanska društva iz Rieke pozivati na utakmice.

Kad bi s naše strane bilo dobre volje i dovoljnog patriotizma, svđ bi se to moglo provesti, pak onda neka se talijansko-magjarski Šoveni zabavljaju po riečkoj gomili, kad nebi amjeti van iz nje.

Skranjene je pak vrieme, da barem naše autonomne korporacije nešto poduzmu proti divljačkoj naredbi magjarsko-talijanskog riečkog magistrata.

Talijani u svom elementu. U novije doba počeli su ovdješnji Talijani davati zabave za Legu i sl. u svojim „forte“ graditima i selima. Na takve zabave izvezu se mladi i stari željeznicom uz pratnju glazbe. Čuteći se u vlaku sigurni, izbruhne tu svo „patriotično“ čuvstvo iz egorećene talijanske duše i „patriotičnim“ povicima na „Patria“ (huncut „Jornaletto“ ne piše tu riječ velikim slovom). Nu time još nijesmirena ojadjena, nespasena talijanska duša, nego u strom pravednom gnjevu obore se na mrske im „štare“ vrijeđajući njihovu narodnost pri temu dakako ne posteđe ni Austriju. To biva u vlaku. U mjestu izmjene laktiku tako, da znaju domaću masu — osobito neodgovorne i nesvesne ženskinje i malodobnu djecu — sanitizirati i nabušati na povike proti Austriji i obiene izlijeve talijanske „kulturne“ m... a per Itari, m... a per Loginja, abbasso Austria, errita Italia, errita Vittorio Emanuele, Garibaldi itd. Takovih povika bilo je dešta prošle nedjelje u „forte Gallesano“, gdje su Talijani upriličili zabavu za „Legu“, te je redarstvo moralo uredovati i postupalo proti jednoj ženskinji radi buntovnih povika.

Mi ne iznášamo ovo, kao da bi nam bili što krivi takvi povici, nego u svrhu

da upozorimo našu javnost, kako Talijanska sinjorija u Puli uza sav policijski aparat znade fino obsjeniti austrijske oblasti, ili pak to sve čine dozvolom i znanjem državnih oblasti. Dozvolom tih oblasti svakako priređuju zabave i izlete a da li daju dozvolom njihovom i odusku svom „patriotičnom“ čuvstvu, to ne znamo, niti marimo iztraživati. To je stvar njihova i austrijskih oblasti.

Kad se znalice laže. Pulijski „Il Giornaleto“ uđostojao se onako po svoju u broju od prošle subote obazreti na naše srednje škole u Pazinu i Voloskom. U svom filozofiraju dolazi do „logičnog“ zaključka, da pazinsku gimnaziju pohudja samo 80 dječaka, dok ih je u istinu koncem prošle godine bilo 190. Nadalje svjetno laže, da je iz Pazina bilo 11 dječaka, dok je u izvještaju točno vido, da je dječaka, koji roditelji stanuju u Pazinu bilo 55. Radi toga taj novi piskar Jornaletov se obara na vladu, sto radi 80 dječaka podržava u Pazinu veliku gimnaziju, koja otimlje plugu mnogo seljačke djece. Ili je i novi urednik Jornaletov već sada gladan, pak se boji za buduće, ako bude ščavonska djeca počela učiti, neće imati tko da ga badava uzdržava i hrani. Talijanski gošpodidići opametili se već jednom i izbjigle iz glave, da će vas naš narod više na svoj trošak i svojom mukom toviti. To je bilo negdje, što se sada tek spominja. Znadiemo da vas pete hrvatska gimnazija u Pazinu, prijateljiti čete se već i s njom, kao što ste se prijateljili i sa više drugih stvari.

O našim kulturnim potrebama talijanski sinjorotti imaju najmanje prava govoriti, jer jao si ga nemaš kad bi poteli Latini brinuti se za našu kulturu. Zato se nimalo ne tiče Jornaletta kulturna potreba gimnazije u Voloskom, jer tu potrebu danas priznaje samo da može lažno prikazati stanje hrv. gimnazije u Pazinu.

Ako se već toliko poča sa Pazinom, pruža mu lamđa talijanska prkos-gimnazija dovoljno gradiva, da se kadkad i istine napiše.

Velike vojne vježbe. U utorak u 5/4 po p. došao je u Pulu Nj. Vis. priestolno-nastojnik Franjo Ferdinand, te se je odmah ukreao na ratnu ladju njegovog imena, kojom je pošao u sjevernu Dalmaciju na kombiniranoc velike vojne vježbe, koje će se obaviti tamo 23., 24. i 25. t. m. Tim vježbama prisustvovat će i nadvojvoda Fridrik, koji je juter prispišao u Zadar.

Kolera. Prošle subote razvila se po Puli munjernom brzinom vjest, da su se u gradu pojavila dva slučaja kolere. U istinu u petak večer preneseni su u bolnicu jedna pralja i jedan stolar, oboljeli na sumnjični znakovima kolere. Za pralju se odmah ustanovalo da nije bolestna od kolere, dok za drugoga se u početku analizom ustanovalo, da boluje od kolere te je tu sumnjično učvrstilo još više to, jer je taj stolar, neki Moček, stanujuci u ulici Španj br. 1 u subolu po podne umro. Na i za ovoga se kasnije ponom analizom i sekciono točno ustanovalo, da nije umro od kolere nego od disenterije. Dakle u Puli se ta nemila gošća nije još pojavila.

U Trstu i okolicu već osam dana se nije pojavio nijedan novi slučaj kolere, te je uslijed toga Trst proglašen prostimod zaraze.

Odakle dolaze zarazne bolesti. U poslednje vrijeme, odakle jo na uređeljku stolicu „Giornaleto“ sjela nova sita, opa-

zaju se u vlastima tog lista nekakove silom „učeno“ i naduvene visti sa zaključima, koji odavaju nadjevenu titku. Tako iz jedne knjige prof. Sabalich-a u Zadru pod naslovom „Dondi provengano le epidemico“ (odakle dolaze zarazne bolesti), u kojoj (ta) profesor spominje, kako je kolera u pradavna vremena (spominje god. 900 do 1764) i druga epidemitična bolesti u tim

godinama dolazile iz Bosne, Albanije i službi, te je i u tom pogledu učinjena nepravica, jer se je time preskočilo gorispomenutog našeg čovjeka, koji je i nadalje ostao provizoričan u svojoj službi.

Isti dan, kad je nastupio službu novo imenovani listonoša, otišli su iz privremene poštanske službe dva Hrvata, koje su pazinski Talijani očarali u svojim novinama, da su nesposobni za službu i naveli su jedan slučaj, koji ne odgovara istini, jer je upravo taj slučaj sakrivio talijanski činovnik na pošti, jer su i tako svi činovnici Talijani.

Znajčajno je kod svega toga, da pazinski Talijani nastoje sustavno sa svim sredstvima zapriječiti dolazak naših ljudi na pazinsku poštu. U tom poslu ih izdašno podupire sam ravnatelj pošta g. Pattay, a to je valjda zahvala našim ljudima, što su ga preporučili kod imenovanja!

Vrijeme je već strajno, da se uredi stvar glede pošte Pazin — Zareč — Grdoselo, jer i u tom pitanju pokazuje ravnateljstvo pošte takon brigu da, kao da smo u Patagoviju!

Preporučujemo našim ljudima u Pazinu, da u buduće bolje pripaze i na ove stvari, da nam se i sa ove strane nadalje ne nanašaju krivice, jer ćemo biti drugi put prisiljeni, da pokažemo prstom i na one naše ljudi, koji su kod toga sukrijevi.

Koparski kotar:

Još e c. k. bavarskom uredu u Kastvu. Opetovene pritužbe proti tomu c. k. njemačko-talijanskomu bavarskomu uredu ponogle su djelomice, ali reč bi, da g. upravitelj želi da javnost nebi tako brzo nanj zaboravlja. On se je doduše poholjao, ali poduprug zadovoljstva neće da nam tako laliko dade. Na omote svojih službenih pisama napiše sada C. kr. bavarski ured — Kastav. — Br. id. što je prije u njemackom jeziku tiskano, bilo, nu službeni pečat ili zig je još uvijek samo njemačko-talijanski.

Nadamo se, da će g. upravitelj ovi redci sklonuti, da već jednom zadovolji zakonu i pravici — jer inače — neka znade da nećemo mirovati ni trpiti, da se u jednom Kastvu tako drzovito gazi zakon i pravo.

Pazinski kotar:

Mlada misa. Dne 30. pr. m. prikazao je prvu sv. misu u svetištu M. B. na Trsatu c. g. Josip Lukšić rodom iz Boljona.

Mladomisnit i drug mrtva abu jur. Antun Defar iz Tinjena prvi su gojenci naše hrv. gimnazije u Pazinu, koji u život stupaju. Čestitamo njima, a ostale im drugove želimo što prije vidjeti na narodnom poprštu.

Poštarske prilike u Pazinu. Više puta je bilo već iznesen u novinama gledje odnosaja na pazinskoj pošti, a danas smo opet prisiljeni, da se svratimo na ovaj predmet, da ponovno podsetimo pozvane fakture na samu istrav, da se u buduće zapriječim danišenim nepravdama našem narodu.

Pred 15 dana popunilo se jedno mjesto listonofte opet sa Talijanom. Ovaj slučaj ne bismo iznastali, da se nije kod toga imenovanja dogodila jedna nepravica jednom našem čovjeku, koji služi kod ove pošte sedam godina, te je u svom poslu sasvim vjet, što mu je priznato i od strane ravnateljstva ovdješnje pošte. Novoimenovani listonoš je samo 4 godine u pošti

službi, te je i u tom pogledu učinjena nepravica, jer se je time preskočilo gorispomenutog našeg čovjeka, koji je i nadalje ostao provizoričan u svojoj službi.

Isti dan, kad je nastupio službu novo imenovani listonoš, otišli su iz privremene poštanske službe dva Hrvata, koje su pazinski Talijani očarali u svojim novinama, da su nesposobni za službu i naveli su jedan slučaj, koji ne odgovara istini, jer je upravo taj slučaj sakrivio talijanski činovnik na pošti, jer su i tako svi činovnici Talijani.

Znajčajno je kod svega toga, da pazinski Talijani nastoje sustavno sa svim sredstvima zapriječiti dolazak naših ljudi na pazinsku poštu. U tom poslu ih izdašno podupire sam ravnatelj pošta g. Pattay, a to je valjda zahvala našim ljudima, što su ga preporučili kod imenovanja!

Vrijeme je već strajno, da se uredi stvar glede pošte Pazin — Zareč — Grdoselo, jer i u tom pitanju pokazuje ravnateljstvo pošte takon brigu da, kao da smo u Patagoviju!

Preporučujemo našim ljudima u Pazinu, da u buduće bolje pripaze i na ove strane, da nam se i sa ove strane nadalje ne nanašaju krivice, jer ćemo biti drugi put prisiljeni, da pokažemo prstom i na one naše ljudi, koji su kod toga sukrijevi.

Razne primorske vesti:

Iz Sovinjaka. (Napokon odo). Nakon mnogo okljevanja odlučuje Ravnateljstvo c. kr. pošta i brzojava u Trstu, da sa 1. kolovoza oduzme upravu Sovinjake posle glasovatom Luigi-u Siroticu-u. Veli se, da je taj sin jedne Kranjice, 37 godina zapovedjno i pravio nepravdu eraru i hrvatskoj vremeni ovdješnjeg poštanskog okružja. Njegove su riječi: „E, odavna već bih ja morao izgubiti poštanski ured, kad bi Hrvati znali, što sam sve na pošti radio“, riječi, koje možemo posvjedočiti. Uz to znademo, da je bio ovdješnji poštanski ured mjesto, gdje se je agitiralo protiv hrvatske stranke, sijelo mržnje, početak i izvor nesloga. Sa poštanskog ureda kričalo se onda, kad se radilo o ustrojenju pučke škole u Sovinjaku, da narodu ne treba naobrazbe, da nisu dostaja, eko znade purice pasti itd. „A što škola? ovce, ovce neka ti pase kod kuće!“ prigovarao je Siroticu majci sađašnjeg upravitelja pošte, g. Černika Antuna, kad je najme g. 1889 odlučila, da dade svog sinka u hrvatsku, buzetsku školu. Sreća po nas, da je bila prosta žena razumna, da njega — nosioca Sovinjake „kulturne“ te odgojila Siroticu naslijedniku.

Nama je to po volji, njemu nije; ali nek se tješi znajući, da vrijeće ljudi ranije. Zadnje dane srpnja i prve kolovoza posjećivao je veoma pogusto gostionice i pioje, ali jeo ništa. Lice mu je bilo nagubano i zeleno, oko mrko, nije pozdravljao ali ni odzdravljao. Neko je počeo već strah hvatali za njegovo dragocijeno zdravlje. Što će biti? Pomirili su se prijatelji tekst onda kad je križa sretno svladana. Smršao se je. Prije podne kosi travu, zapadne čisti na stroj pšenici; a razlika između praha u njegovom uredu i onom u čistioni posve je nezatanata. Samo, kad se odmara, lebdi mu još uvek pred očima zlatna ona doba, za koju teški uzdasi svjedoče, da je prošla. Na zdravlje, gospodine ekspostaru!

Razne primorske vesti:

Raspis stipendija iz zaklade bliskupa Dobrile. Početkom školske god. 1911. 12. im se podijelili jedan stipendij iz zaklade blagopokojnog biskupa Dobrile u godišnjem lanoru od k. 224. Pravo na taj

pendij imaju mladiči slavenskih roditelja rodjeni u župama porečko-puljske biskupije. Molbe treba uložiti do 30. septembra t. g. na porečko-puljski ordinarijat u Poreču.

„Providnost“. Imao sam prigodu česće čitati u raznim dalmatinškim, pa i nekim domaćim novinama, a što mi je upalo u oko bez razlike stranaka, o tom mladom zavodu, koji se je minule godine osnovao u Omisu.

Jer se po naravi rado bavim zadružnim pitanjima, te mi na srcu leži napredak svih naših zadružnih institucija, pobrinuo sam se, da dobijem i proučim pravila te mlade ustanove. Ovo me je proučavanje uvjerilo o užvišenoj njezinoj svrzi koja joj daje potpuno pravo naslova narodnog zavoda sa umno shvaćenim i veoma uspješnim sredstvom za postepeno, ali temeljito preporodjenje i podignuće narodne ekonomije.

Ta je ustanova upravu nešto idealna, što je mogla zamisliti samo rodoljubna duša, koja tačno poznaše naše žalosne finansijske prilike, te koja je trajno proučavala sredstva kako bi se po onoj narodnoj: „uzdaj se u se i u svoje ključe“ moglo iste popraviti.

Imao sam sreću da se, prigodom putovanja, upoznam i sa jednim, putujućim činovnikom ove naše ustanove, koji mi je pobliže razjasnio stvar i uputio u sve tančine zadružnih propisa. — Kad sam pak iz njegova razlaganja doznao, da je „Providnost“ u samu jednu godinu dana svoga početnoga rada sakupila u svoje kolo više tisuća članova iz svih slojeva pučanstva, pa i izvan granica pokrajine sa Ljudevim tisućama temeljnica, došao sam do zaključka, da će taj narodno-ekonomski zavod, kroz malo vremena, postati kolosalnim narodnim zavodom, postati ognjište s koga će rodoljubne iskre zagrijati mnoge smrznute narodne žive.

Sresvom sitne štednje, pocim od neznanih 5 K godišnjih, može da i najneznaniji domaći radnici pristupi kao član te ustanove, koja se temelji na kršćanskom načelu „ljubavi prama bližnjemu“ odnosno ljubavi prama narodu.

Tom sitnom stednjom od godišnjih 5, 10, 20, ili više kruna kako komu dopustaju finansijske prilike, može se pojedinač predbilježiti na stanovitu svotu, bilo da ju iza nekoga broja godišta povuče on ili da ju — u slučaju ranije smrti — namre svojoj obitelji, te tako osigura donekle opstanak svojoj srođanci i očuva ju od bijede i nevolje, kao što je „Providnost“ već do danas očuvala neke sirote umrviši članova.

Nameće se dužnost svakomu svjesnom rodoljubu da se odvazi te prouči ustanovu „Providnost“, pa ju sa odusevljenjem siri između svoga naroda, kao nositeljicu sreće i blagostanja, kao čvrst temelj na koji ćemo položiti našoj uzdanici sretniju budućnost, pospiesiti opće blagostanje i prekriti puteve narodnoj neodvisnosti.

Otachenići, ruke na posao! Svaki od nas čuti rodoljubnu dužnost da svoje sile posveti — u koliko mu dozvoljavaju staleske prilike — racionalnom poboljšanju naših žalosnih ekonomskih prilika. Taj osećaj mnogi hvaljevrijednim načinom u djelu provadju zborom i tvorom, tko u jednoj tko u drugoj grani gospodarskih institucija. — Pa dok rado priznajemo uspješno djelovanje pojedinaca, nastojimo da ih, u koliko možemo, i mi slijedimo. Bez fizičnog truda, bez dangube i ometanja prihvatalimo zgodu pa upućujmo svoj narod na sitnu stednju, koju „Providnost“ teži da koncentriša, pa da ju upotrebi za podjeljivanje pozornosti pripomoći i racionalnih zajmova svojim članovima bilo preko naših srpskih blagajna, bilo izravno poješćima.

Štednja i veći dio našega naroda, osobito nižega sloja, na žalost su dva oprečna pojma. Pa dok se ta dva pojma ne stazu u jedno, te dok se naš narod ne privrne da bude znao dati cijenu i neznačnoj pari, pa ju čuvati za crne dane bijede i nevolje, ili da ju razumno upotrebi kako će mu donijeti obilan plod, naše će ekonomijske prilike još dosta i dosta životari današnjim susišavim životom.

Dao Bog, da ovaj moj glas ne ostane glas vapijućega!

M. L.

Knjige društva Sv. Jeronima. Ovih dana izasle su knjige „Društva Sv. Jeronima“ za ovu godinu. Knjiga imada pet, i to: 1) Danica, koledar za god. 1912., 2) Biblijska povijest, knjiga II., 3) Štit kraljevstva hrvatskoga, pripoviest, 4) Kako će uzgajati djecu, 5) Čuvaj svoju rođenu grudu, pravna uputa za puk. — Svih ovih ljeđih pet knjiga dobije svaki, koji se začlan u društvo „Sv. Jeronima“ u Zagrebu plativi 1 krunu na godinu, ili ako uplati 10 kruna, dobiva od istog društva svake godine 5 knjiga dok god je živ.

Upozorujemo naše čitatelje da se koleđar „Danica“ dobije u Puli u Tiskari Lajginja i dr. uz cenu od 40 para, postom 10 para više.

Gospodja
koja drži do zdrave noge
kože, osoblja ako boli da
nestanu bolesti noge i zadol-
hati i uzdrati nogu me-
kom koju i boli u nogi, nino-
va se samo sa
ilijsko-mlečnim sapunom
i stečkempfera Lübenbach
setom.
(Marka koja na polici
je Bergman & Co. Št. 11.)
Komad po stupara D. biva
se u svim i kakanama, dro-
gerijama i dr. svimama par-
fumerija.

Friška jaja.
50 kom. K 3-60
100 7- . .

postavno u kuću.

Naručba dostatna dopisnicom.
Tomo Hajdinović,
Pula, Via Fausta 4.

Seljački posjed u občini Lovran, srednje veličine za kuću, vinegradom i tunom, i redaje se uz prvu cenu. Pobitne informacije možu se dobiti u pisarni Dr. K Janečića i Dr. I. Pošteca u Vodicom.

Petrove kapljice.

Dozvolom vis. kr. zem. vlade stavljam u promet lijek najnoviji i po lijedničkim stručnjacima prokušan proti svima bolestima: želudca, crljova, jetara, bubrege i sluzenja. Sa-tavljen je od samih svjetlih sokova, biljka i korenja, te se preporuča svakome, koji bolju od slabe probave, raznih bolji i grčeva želuda i u crijevima. Pomaže svakomu proti slaboj probavi, mučnici, kroničnom kataru želudca i crijevima. Umire žive i okrepljuje cijeli organizam.

Cijena i bolje je žlata, za bolice do 5 kruna, za bolice do 10 kruna po poštici.

Debita se samo u pokojni k. sr. Felicij.

FR. ŠULLER-A
ZAGREB, Vlaška ulica . . .

Jeftino česko

PERJE

za krevete

5 kg. novo čibano K 60, bolje K 12—
biele paruhice čibane, 18— 24—
kao snieg biele paruhice

Ilice čibane 30— 30—

Raznolik se franko ponzećem

Zamjenjuje se i prava natrav uz naknadni tovar, troška

BENEDIKT SACHSEL, Lobes, br. 259
posta PILSEN, Česka.

OLOVNIK
a korist družbe sv. Cirila i Metoda
dobivaju se u

tiskari Duginja i drug. u Puli
ulica Giulia 1.
uz cenu od 2 do 10 para.

POZOR RODOLJUBI!

ZAHTJEVAJTE POSVUDA
:: NAŠE IGRAČE KARTE ::

PRIMORKA

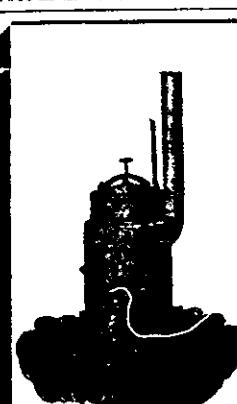
PRVA SLAVENSKA TVORNICA
IGRAČIH KARATA U LJUBLJANI.

ALFA

brzi strojevi na paru za krmu
su najbolji!

Novi popravljeni sustav!

Cvrsta izradba podpunoma iz ko-
vanoga željeza i željezne ploče!

Treba se čuvati od jestinljivih i lošljivih par-
tikula i klenutog željeza!

Dopisuje se slovenski i hrvatski!

Dionička zadružna Alfa Separator, Beč XII. 3.

Istarska Posuđilnica u Puli

javlja ovime, da će odati sa 1. januara 1912. nudiocu, koji joj se bude činio najbolji, prostorije u „Narodnom Domu“ i to gostionu i kavaru. Sa gostionom spojen je vrt. — Pobliže informacije dobivaju se u uredu Posuđilnice „Narodni Dom“ I. p. desno u uredno doba do konca septembra. Starešinstvo.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissiano 14.

Prodaja svježeg kruha
tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlinu po dnevnoj cijeni.
Poslužba brza i točna.

Družbine svieće!

Prouzra sam zastupstvo za Istru sten-
truskim svieću od kojih dobiva korist družba
sv. Cirila i Metoda za Istru. Od ove godi-
ne unaprijed imam u zalihi sljedeće tri vrsti:

• LADA* najbolja vrst stear, svieća a K 90—
po 100 zimoto.

• DANICA* druga vrst a K 75— po 100
zimoto.

• VESNA* treća vrst a K 55— po 100
zimoto.

Cijene razumjevaju se postavno na ko-
lodvor ili parobrod u Puli, uz gotovo sa
2 % popusta ili na tri mjeseca počeka.

Lacko Križ - Pula.

Sjetite se družbe Sv. Cirila
i Metoda za Istru!

